

1. "İçinde bulunduğumuz zamana ve duruma göre farklı roller üstleniriz."

Buna göre bu yıl 6. sınıfa başlayan Ali;

- I. Öğrenci II. Yolcu
III. Üye IV. Doktor

rollerinden hangisini üstlenemez?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Bir kişinin iş yerinde sekreter, evde anne, yardımlaşma kulübünde temsilci olabileceği düşünüldüğünde roller hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumda bireylerin farklı rolleri bulunur.
B) Rollerin getirdiği sorumluluklar vardır.
C) Rollerin tamamı doğuştan kazanılır.
D) Roller kişilere haklar kazandırır.

3. İnsanlar hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenir. Hatta aynı anda birden fazla role de sahip olabilir.

Aşağıda verilenlerden hangisi 6. sınıf öğrencisi Salih'in sahip olabileceği rollerden değildir?

- A) Asker B) Çocuk
C) Kardeş D) Arkadaş

4. Bireylerin üstlendikleri roller değiştikçe kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Üstlendiğimiz role uygun davranışlarda bulunmak ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamak büyük önem taşımaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 6. sınıfta okuyan bir öğrencinin yerine getirmesi beklenen davranışlardandır?

- A) Anne ve babasına ev işlerinde yardım etmek.
B) Evin ihtiyaçlarının karşılanmasını takip etmek.
C) Ailede alınan kararların uygulanmasını sağlamak.
D) Ailesinin güvenilir bir ortama sahip olmasını sağlamak.

5. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Ceylin, sabah okula gitmek için servise bindi. Servisteki arkadaşlarıyla sohbet ederek okuluna gitti. Sınıf Başkanı olarak sınıf düzenini sağlama görevini yerine getirdi. Teneffüs zili çalmasıyla okul kantinine giderek alışveriş yaptı. Okul çıkışı voleybol takımının antrenmanına katıldı. Antrenmandan sonra servise binip eve gitti.

Yukarıdaki paragrafta Ceylin'in üstlendiği hangi rolden bahsedilmemiştir?

- A) Öğrenci B) Müşteri
C) Yolcu D) Evlat

6. ve 7. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Merhaba, ben Şermin. Doğduğumda annem beni "Şeker Şermin" diye severmiş. Okul hayatım boyunca "Çalışkan Şermin" oldum hep. Meslek hayatım da "Şermin Öğretmen" olarak topluma faydalı öğrenciler yetiştirdim. Önce kardeşimin çocuklarına teyze, sonra da tek evladım Kağan'a anne olarak sevgi ve saygının önemini anlattım. Şimdi de torunlarım "Şeker Ninem" diye seviyor beni.

6. Aşağıdakilerden hangisi Şermin Hanım'ın zaman içerisinde üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Babaanne B) Öğrenci
C) Evlat D) Hala

7. Aşağıdakilerden hangisi Şeker Nine'nin anlatımından çıkarılabilecek bir yargıdır?

- A) Rollerimizin hepsini doğuştan getiririz.
B) Yaşam boyu herkes aynı rolleri üstlenir.
C) Sahip olduğumuz roller zaman içinde değişebilir.
D) Sosyal rollerimiz kişisel özelliklerimize göre ortaya çıkar.

8. Ailesinin tek çocuğu olan Ahmet, Yozgat'ta dünyaya gelmiştir. İlkokulda tiyatro kulübüne üye iken lisede basketbol takımına girmiştir. Liseyi bitirdikten sonra Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünü kazanan Ahmet, üniversitenin halk oyunları ekibinde yarışmalara katılmaktadır.

Metinde verilen bilgilere bakılarak Ahmet hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evde çocuk rolündedir.
- B) Birden fazla rol üstlenmiştir.
- C) Okul dönemlerine göre farklı roller üstlenmiştir.
- D) Rollerine ait sorumluluklarında eksiklik göstermiştir.

9. Samet Bey inşaat mühendisidir. Yeni bir firmada işe başlayan Samet Bey'e proje müdürlüğü görevi verilmiştir. Aynı zamanda şirketin şantiye şefliği görevini de yerine getirmektedir. Yoğun iş temposundan fırsat buldukça kızı Aslı ile oyun da oynamaktadır.

Buna göre Samet Bey ile ilgili;

- I. Rollerini zamanla değiştirmiştir.
- II. Sorumluluk sahibi biri değildir.
- III. Birden fazla rol üstlenmektedir.
- IV. İş dışında hiçbir şeyle ilgilenmemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve IV

10.

- İnsanlar hayatları boyunca çeşitli roller üstlenmişlerdir.
- Kişi; ailede çocuk, okulda öğrenci, toplu ulaşım aracında yolcu, markette müşteri rolünde olabilir.

Verilen bilgilerden hareketle toplumdaki rollerimizin farklılaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) İhtiyaçların fazlalaşmasının
- B) Toplumda rollerin değişmesinin
- C) Hayat boyu eğitimin sürmesinin
- D) Bireyin katıldığı grupların farklılaşmasının

11. ve 12. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Feryal Özel, 27 Mayıs 1975 tarihinde İstanbul 'da doğmuştur. Anne ve babası doktordur. İstanbul'da Üsküdar Amerikan Lisesi'nden mezun oldu. Ardından NewYork 'ta Columbia Üniversitesi 'nde Fizik ve Uygulamalı Matematik eğitimini okul ikinciliği alarak 1996 yılında tamamladı. Feryal Özel, 2001 yılında Yunanlı Demetrios Psaltis ile evlendi. Deniz ve Selin adlarında 2 kız çocuğu vardır. 2002-2005 yılları arasında NASA İleri Araştırmalar Enstitüsü'nde görev yaptı. Feryal Özel, dünyada ilk kez kara deliğin görüntülenmesini sağlayan 200 bilim insanı içinde tek Türk bilim insanı olarak yer aldı. NASA'da çalışan ilk Türk kadın bilim insanıdır.

11. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Feryal Özel'in rollerinden biri değildir?

- A) Eş
- B) Anne
- C) Fizikçi
- D) Kardeş

12. Verilen bilgiye göre Feryal Özel'in rol ve sorumluluklarının zaman içerisindeki durumu hakkında hangisi söylenebilir?

- A) Rollerini zamanla değişim göstermemiştir.
- B) Rollerini değiştirmiş ve artmıştır.
- C) Rollerini zamanla azalmıştır.
- D) Sorumlulukları azalmıştır.

13. Okullar kapanınca Ali'nin ailesi Ankara'dan tatil için memleketleri Manavgat'a gitmişlerdir. Ali tatil süresi boyunca bazen çiftçi olan dedesine domates toplamasında yardımcı olmuş bazen kırık domates kasalarının onarılmasında dayısına yardımcı olmuştur. Ali, Manavgat'ta yeni arkadaşlar da edinmiştir. Çok güzel basketbol oynadığı için takım arkadaşları tarafından çok sevilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Ali'nin aşağıdaki rollerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Torun
- B) Yeğen
- C) Kuzen
- D) Sporcu

14. Rol; bir kişinin karakterize edilen istekleri, hedefleri, duyguları veya inançları gibi hareketlere denir. Sosyal rol kişinin grup içerisinde aldığı sorumluluklar ya da görevlerdir diyebiliriz. Sosyal rol kişinin ne yaptığı hakkında bize bilgi verir. Üzerimizde bulunan sosyal rollerimiz zamanla değişime uğrayabilir, sürekli aynı rolleri üzerimizde taşımayabiliriz. Okulda öğrenci rolünde iken mezun olduğumuzda bu rolümüz de sona erer.

Verilen açıklamaya göre sosyal roller ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zamanla yeni ve farklı roller üstleniriz.
- B) Tüm sosyal rollerimizi doğuştan kazanırız.
- C) Rollerimizin hepsi kalıcıdır ve ömür boyu sürer.
- D) Rollerimizin belirlenmesinde tek etken ailemizdir.

15. Dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli gruplara dahil oluruz. Bu gruplarda birtakım roller üstleniriz. Katıldığımız gruplar değiştikçe rollerimiz de değişir. Bazen aynı grup içerisinde farklı roller de üstlenebiliriz. Üstlendiğimiz bu roller bize bazı sorumluluklar yükler. Önemli olan bu rollerin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirebilmek, rollerimize uygun davranışlar sergilemektir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birden fazla grubun üyesi olabiliriz.
- B) Rollerimiz bize aynı sorumlulukları yükler.
- C) Katıldığımız gruplarla birlikte rollerimiz de değişebilir.
- D) Rollerimiz değiştikçe sorumluluklarımız da değişebilir.

16. Hatırlıyorum da küçük bir çocukken yatağımı düzeltir; anneme sofrayı hazırlarken yardım ederdim. Bunun için ailem mutlu olur ve bana teşekkür ederdi. Şimdi ise yatağımı düzelttiğim ve sofrayı hazırlamaya yardım ettiğim halde, bulaşık makinesini boşaltmamı ve odamı tamamen temizlememi de istiyorlar. Bunları yapmadığım zaman çok mutsuz oluyorlar. Ailemi eskisi kadar mutlu edemediğimi düşünüyorum.

Yaşadıklarını anlatan 6. sınıf öğrencisi Selin'in durumu kavramasına aşağıdaki açıklamalardan hangisi yardımcı olabilir?

- A) Rollerin getirdiği sorumluluklar yaş ilerledikçe artabilir.
- B) Her gruptaki rollerimiz ve sorumluklarımız farklı olabilir.
- C) Herkesin ailesini mutlu etmesi en önemli sorumluluğu olmalıdır.
- D) Bireylerin sorumlulukları sadece belirli hakları elde etmek için vardır.

17. Sabah çok güzel bir haberle uyandık. Dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli gruplara dahil oluruz. Bu gruplarda birtakım roller üstleniriz. Katıldığımız gruplar değiştikçe rollerimiz de değişir. Bazen aynı grup içerisinde farklı roller de üstlenebiliriz. Üstlendiğimiz bu roller bize bazı sorumluluklar yükler. Önemli olan bu rollerin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirebilmek, rollerimize uygun davranışlar sergilemektir.

Verilen metinde Ahmet'in anlattıklarına bakılarak boş bırakılan yerlere aşağıdaki rollerden hangileri sırasıyla yazılmalıdır?

- A) Amcam – Abisiyim – Yeğeniyim
- B) Dayıyım – Abisiyim – Dedeyim
- C) Abisiyim – Kuzeniyim – Torunuyum
- D) Dedeyim – Abisiyim – Amcam

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	A	A	A	D	D	C	D	A	C
11	12	13	14	15	16	17			
D	B	C	A	B	A	B			

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...

